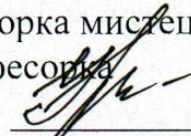


Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра хорового та оперно-симфонічного диригування

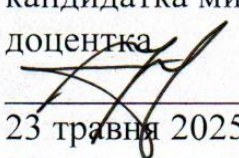
«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-наукової програми,
«Музичне мистецтво другого
(магістерського) рівня вищої освіти,
докторка мистецтвознавства,
професорка


Уляна ГРАБ
26 травня 2025 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування,
кандидатка мистецтвознавства,
доцентка


Ірина КУРИЛЯК
23 травня 2025 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи, доктор мистецтва, доцент




Богдан ДАШАК
26 травня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Барокова капела»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Всі профілізації
Статус	Вибіркова компонента освітньої програми циклу дисциплін вільного вибору студента (ВК1.28)
Загальний обсяг	9 кредитів ЄКТС (270 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1-3)
Термін викладання	1– 3 семестри
Факультет	Всі факультети
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «Барокова капела» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності В5 Музичне мистецтво розроблена відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка 29 травня 2025 року (Протокол № 5).

Розробник:

Флейчук Христина – доцент кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування

Капустіна Людмила – старший викладач кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування від 25 квітня 2025 р., протокол № 10.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка виконавця до володіння навичками барокового музикування в колективі.

Основним **завданням** дисципліни є навчання студентів особливостям специфіки групового музикування та професійному застосуванні набутих ними знань і навичок у фаховій виконавській діяльності в сфері барокового ансамблевого музикування.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності

ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.

3. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами		
		Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	С е м е с т р и			
							Всього	у тому числі:			1	2	3	
								л е к ці ї	Інд иві дуа ль ні		пра кти чні	Кількість тижнів в семестрі		
												15	15	15
												15	15	15
BK1.28	Барокова капела		1-3		9	270	90/18			60/ 18	180/ 252	2/6	2/6	2/6

4. Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
I		9	270	90/18			90/18	180/252
	1	3	90	30/6			30/6	60/84
	2	3	90	30/6			30/6	60/84
II	3	3	90	30/6			30/6	60/84
Всього		9	270	90/18			90/18	180/252

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 семестр

Модуль 1.		Кількість годин	
Змістовий модуль 1. Німецька барокова музика.		Аудиторні (денна)	Аудиторні (заочна)
Тема 1	<u>Меса</u> 1. Йоганн Себастьян Бах – Messe № IV G-dur; 2. Ганс Лео Гасслер – "Missa. Ecce quam bonum" (Псалом 133 "Глядіть, як добре і як любо") SSATB	2	
Тема 2	<u>Пасіон</u> 1. Йоганн Себастьян Бах – "Johannes-Passion" (хорові частини); 2. Гайнріх Шютц – "Johannes-Passion"	2	1
Тема 3	<u>Магніфікат</u> 1. Йоганн Себастьян Бах – "Magnificat" (Єванг. Луки 1:46-55 "Величає душа моя"); 2. Йоганнес Еккард – мотет "Übers Gebirg Maria geht" ("Понад гори Марія йде") (Текст цього твору Йоганна Еккарда є вільною адаптацією Луки 1, 46-55, так званого «Магніфікату»), виконується часто під час Адвенту, SSATB	2	
Тема 4	<u>Мотет</u> <i>Різдвяна тематика:</i> 1. Ганс Лео Гасслер – "Verbum caro factum est" (Івана 1:14 "І Слово сталося тілом") SSATTB (6 голосів); 2. Гайнріх Шютц – "Ein Kind ist uns geboren" (Ісаїя 9, 5-6); 3. Міхаель Преторіус – "Es ist ein Ros` entsprungen" ("Виросла троянда з ніжного кореня") SATB	2	
Тема 5	<i>Прослави:</i> 1. Йоганн Себастьян Бах – Мотет VI "Lobet den Herrn, alle Heiden" (Псалом 117 "Хваліте Господа, усі народи!"); 2. Йоганн Себастьян Бах - Мотет III "Jesu, meine Freude" ("Ісусе, моя радосте")	4	1
Тема 6	<u>Ораторія</u>	2	1

	Постова тематика: 1. Карл Гайнріх Граун – ораторія "Der Tod Jesu" ("Смерть Ісуса") SATB		
	Змістовний модуль 2. Німецька, англійська, австрійська та українська барокова музика		
Тема 1	<u>Кантати</u> Різдвяна тематика: 1. Дітріх Букстехуде – "Das newgebohrne Kindelein" ("Новонароджена дитинка"); 2. Андреас Гаммершмідт – "Ihr lieben Hirten, fürchten euch nicht" (Музичний переказ з Євангелія 1,8 "Любі пастухи, не бійтеся") SATB+Violine I, Violine II, Orgel	2	
Тема 2	Постова тематика: 1. Дітріх Букстехуде – "Membra Jesu nostril patientis sanctissima" ("Найсвятіші частини нашого Страждаючого Ісуса") 7 кантат	4	1
Тема 3	АНГЛІЙСЬКА БАРОКОВА МУЗИКА <u>Мотет</u> 1. Вільям Берд – мотет "Visita Quaesumus Domine" ("Відвідай, благаємо, Господи, цю оселю, і віджени від неї всі пастки ворога") SATB	2	
Тема 4	Різдвяна тематика Вільям Берд – "Ave verum corpus" ("Радуйся, правдиве Тіло, народжене від Діви Марії") SATB	2	1
Тема 5	<u>Антем</u> 1. Генрі Перселл – антем "Hear my prayer, o Lord" (Пс. 102:1 "Вислухай молитву мою, Господи") SSAATTBB; 2. Орландо Гіббонс – антем "O Lord, increase my faith" ("Господи, примнож мою віру, зміцни мене") SATB;	2	
Тема 6	3. Томас Талліс – антем "Purge me, o Lord, from all my sin" ("Очисти мене, Господи, від усіх гріхів моїх, і спаси мене вірою від біди") SATB; 4. Георг Фрідріх Гендель – антем "Zadok the Priest" ("Садок священник") написаний для коронації англійського короля Георга II	4	1
	Всього годин	30	6

2 СЕМЕСТР

Модуль 2. Англійська, австрійська та українська барокова музика			
Тема 1	<u>Мадригал</u> 1. Томас Морлі – мадригал "April is in my mistress` face" ("Квітень на обличчі моєї коханки, і липень в її очах") SATB; 2. Томас Морлі – мадригал "Fire, fire" ("Вогонь, вогонь! Моє серце! О, я спалюю себе! На жаль!") SSATB; 3. Джон Уорд – мадригал "Out from the vale" ("З долини глибокого відчаю, жалібними мелодіями я наповню повітря") SSATBB	2	1
Тема 2	<u>Ораторія</u> 1. Георг Фрідріх Гендель – Ораторія "Messiah" хорові частини; 2. Георг Фрідріх Гендель - хор 14 з ораторії "Самсон" "Oh first created beam!" ("О перший створений промінь"); 3. Георг Фрідріх Гендель - "Power of Musik" (музика з "Cäcilien Ode" та з ораторії "L`Allegro, il Pensieroso ed il Moderato")	4	1
Тема 3	<u>Духовна музика</u> (крупна форма) (на тексти з псалмів) 1. Георг Фрідріх Гендель - "Dixit Dominus" (Псалом 110 "Сказав Господь Владиці моєму"); 2. Георг Фрідріх Гендель - "Laudate pueri" (Пс. 113 "Хваліте Господа, хваліте, Господні раби") SSATB; 3. Георг Фрідріх Гендель - "Nisi Dominus" (Пс. 127 "Коли дому Господь не буде") SSATB	2	1
Тема 4	АВСТРІЙСЬКА БАРОКОВА МУЗИКА <u>Меса</u> 1. Генріх Ігнац Франц фон Бібер - "Missa Sancti Henrici" SSATB; 2. Генріх Ігнац Франц фон Бібер - "Missa Salisburgensis" (для 53 голосів) – ознайомлення	2	

Тема 5	УКРАЇНСЬКА БАРОКОВА МУЗИКА (8-голосий репертуар) <u>Літургія</u> 1. Симеон Пекалицький – "Літургія" (ред. В.Протопопова) SATB/SATB; 2. Микола Дилецький – "Реквіяльна літургія" SATB/SATB;	2	
Тема 6	3. Арсеній Цибульський – "Служба Божа "Слеза" (реконструкція Ірини Герасимової) SSAATTBB; 4. "Служба Грицькова" (розшифровка і ред. І.Коломійця) SSAATTBB	2	1
Змістовий модуль 2. УКРАЇНСЬКА БАРОКОВА МУЗИКА (8-голосий репертуар)			
Тема 1	<u>Вечірня</u> 1. Микола Дилецький – Вечірня SATB/SATB; 2. Тома Шеверовський (30-40-і рр. XVII ст.-1699) – "Вечірня SSAATTBB;	2	
Тема 2	3. Іван Домарацький – "Всенічна" SSAATTBB	2	
Тема 3	<u>Канон</u> <i>На Великдень</i> 1. Микола Дилецький – "Воскресенський канон" SATB/SATB	4	
Тема 4	<i>На Різдво</i> 1. Арсеній Цибульський – "Ірмос 9-ої пісні Канону на Різдво Христове. Таїнство странное" (реконструкція Ірини Герасимової) SSAATTBB	4	1
Тема 5	<u>Партесний концерт</u> 1. Іван Домарацький – "Діва днесь" на Різдво Христове (ред. Б.Дем'яненка) SSAATTBB; 2. Іван Домарацький – "Праотцев днесь" (ред. І.Коломійця) SSAATTBB; 3. Герман Левицький – "Велика істини труба" (ред. Б.Дем'яненка) SSAATTBB;	2	1
Тема 6	4. Герман Левицький – "Празник радостен" (ред. І.Коломійця) SSAATTBB; 5. Андрій Рачинський – "Не отвержи мене во время старости" SSAATTBB; 6. Андрій Рачинський – "Возлюблю Тя, Господи" SSAATTBB;	2	
	Всього годин	30	6

3 СЕМЕСТР

Модуль 1.			
Змістовий модуль 1. ФРАНЦУЗЬКА БАРОКОВА МУЗИКА			
Тема 1	<u>Меса</u> 1. Марк Антуан Шарпантьє – "Messe de minuit" SATB	2	1
Тема 2	<u>Мотет</u> Жан Батіст Люллі – мотет "Ave coeli munus supernum" ("Дар божественної птиці небесної, птах тіла, пташина кров, град") ATB	2	
Тема 3	<u>Опера</u> Жан-Філіпп Рамо – Хор з опери-балету "Les Indes galantes"	2	
Тема 4	<u>Кантата</u> <i>на Різдво</i> Марк Антуан Шарпантьє - "Salve puerule" з <i>In Nativitatem D. N. J. C. Canticum</i> H 414, 'Little Christmas Oratorio', Cantata for <u>Nativity</u> ("Вітай, хлопчику, вітай, ніжний, ой сину, який ти хороший") SSATB	2	1
Тема 5	<u>Церковна музика</u> 1. Марк Антуан Шарпантьє – "O salutaris hostia" сл. Св. Фоми Аквінського ("О рятівна жертва хто відкриває райські ворота") ATB	2	
Тема 6	2. Жан Батіст Люллі – "Te Deum" ("Тебе, Бога, хвалимо")	4	1
Змістовий модуль 2. ПОЛЬСЬКА БАРОКОВА МУЗИКА			
Тема 1	<u>Меса</u>		

	1. Бартломеї Пенкель – Missa Concertata "La Lombardesca" SATB/SATB; 2. Марцин Мельчевський – "Missa Sancta Anna" SSATTB/SSATTB (12 голосів);		
Тема 2	<u>Вечірня (Vesperae)</u> Марцин Мельчевський – "Vesperae Dominicales" SATB/SATB		
Тема 3	<u>Повечір'я (Completorium)</u> Гжегож Гервази Горчицький – "Completorium" SATB		
Тема 4	<u>Заупокійна меса (requiem)</u> 1. Даміан Стахович – Missa Requiem; 2. Гжегож Гервази Горчицький – "Conductus funebris" SATB		
Тема 5	<u>Літанія</u> 1. Гжегож Гервази Горчицький – "Litaniae de providentia Divina" ("Літанія до Провидіння Божого"); 2. Даміан Стахович – "Litaniae de Beata Virgine"		
Тема 6	<u>Маніфікат</u> 1. Марцин Мельчевський – "Magnificat" з "Vesperae Dominicales" (Єванг. Луки 1:46-55 "Величає душа моя") SATB (4 голоси); 2. Марцин Мельчевський – Magnificat tertii toni (Єванг. Луки 1:46-55 "Величає душа моя") SATBSATB (8 голосів)		
Змістовий модуль 2. ПОЛЬСЬКА, ЄВРЕЙСЬКА БАРОКОВА МУЗИКА			
Тема 1	<u>Гімн</u> Гжегож Гервази Горчицький – "4 hymny"	2	1
Тема 2	<u>Мотет</u> 1. Миколай Зеленський – мотет "In monte oliveti" ("На Оливній горі він молився до Отця") SATBB; 2. Миколай Зеленський – "Motetto de S. Stanislao. Ortus de Polonia" ("Виходець з Польщі Станіслав") SATB/SATB	4	
Тема 3	<i>Різдвяна тематика</i> 1. Миколай Зеленський – "Tui sunt caeli et tua" (Пс.88"Твої небеса, Твоя теж земля", Бут.1:1 " Правосуддя і правота") In tertia Missa Nativitatis Domini, SSAATTB (8 голосів); 2. Бартломеї Пенкель – "Resonet in laudibus" ("Нехай лунає похвала з радісним вигуком: вірним Сіону з'явилася Дитина, народжена Марією")	4	1
Тема 4	ЄВРЕЙСЬКА БАРОКОВА МУЗИКА Саламоне Россі - "Yitgadal (Full Kaddish)" ("Нехай буде прославлене й освячене велике ім'я Бога по всьому світу") SATTB;	2	
Тема 5	Саламоне Россі – "Al na ha rot" (Пс. 136 "Над річками Вавилонськими") SATB;	2	
Тема 6	Саламоне Россі - "Elohim Hashivenu" (Пс. 80, 4.8.12 " Боже, віднови нас; і нехай Твоє лице засяє, і ми спасемося") SATB	2	
	Підсумковий контроль (залік)	2	1
	Всього годин	30	6
	Всього годин за курс	90	18

Самостійна робота

1 семестр

		Кількість годин (денна/заочна)
Тема 1	Історія нотації. Особливості артикуляційних знаків нотації в бароко.	15/20
Тема 2	Темп в епоху бароко.	15/20
Тема 3	Співвідношення темпів.	15/20
Тема 4	Артикуляція.	10/20
Тема 5	Підсумковий контроль (залік)	5/4
	Всього годин	60/84
2 семестр		
Тема 1	Динаміка та агогіка.	20/25

Тема 2	Фразування.	20/25
Тема 3	Риторичні фігури.	15/30
Тема 4	Підсумковий контроль (залік)	5/4
	Всього годин	60/84
	3 семестр	
Тема 1	Партесна музика. <u>Літанія</u> - Тома Шеверовський – Літанія SSAABV	20/25
Тема 2	Українська барокова музика.	20/25
Тема 3	Італійська барокова музика.	15/30
Тема 4	Підсумковий контроль (залік)	5/4
	Всього годин	60/84
	Всього за курс	180/252

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Критерій оцінки, що виставляється студенту з даної дисципліни, складається із сумарного результату його праці над опрацюванням та засвоєнням практичного матеріалу протягом певного часу. Він поєднує об'єктивні (в даному випадку – обдарованість виконавця) та суб'єктивні (його набуті знання, досягнуті результати, виконавські та сценічні якості, ставлення до обраної професії) фактори, які впливають на оцінку.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відмінно, А (90-100 балів) (45-50)

Бездоганне та вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, вміння застосувати теоретичні знання і термінологічний багаж для характеристики епохи і стилю автора твору.

Дуже добре, В (82-89 балів) (41-44)

Вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем. Студент іноді може допуститися несуттєвих помилок.

Добре, С (74-81 балів) (37-40)

Вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено дві-три суттєві помилки.

Задовільно, D (64-73 балів) (32-36)

Виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати.

Достатньо, E (60-63 балів) (30-31)

Виконання завдань відповідної складності, при яких допущено шість-вісім суттєвих помилок. Студент слабо орієнтується в теоретичному матеріалі, його знання достатньо фрагментарні, являють собою набір окремих фактів, не пов'язані в цілісну систему.

Незадовільно FX (35-59) (18-29)

Невиконання завдань або їх виконання на низькому технічному, рівні, що не відповідає вимогам. Студент не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд розвитку ідеї; не володіє спеціальною термінологією; не може застосувати своїх знань на практиці. Оглядовий рівень опанування матеріалу.

Незадовільно F (0-34) (0-17)

Невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в теоретичному матеріалі, ані в необхідній термінології.

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Барокова капела» інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці кожного семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Арнонкур Н. Музика – мова звуків. Шлях до нового розуміння музики. Київ, 2012.
2. Герасимова-Персидська Н. Музика. Час. Простір. Дух і літера. Київ. 2012.
3. Герасимова-Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в XVII-XVIII ст. Музична Україна. Київ. 1978.
4. Дем'яненко Б. Трактат «Препорция» з київського рукопису XVIII століття: критична публікація тексту. Видавець Тарас Тетюк. Львів. 2018.
5. Дешиця М. Іван Золотоустий про спів та музику. Львів. 2010.
6. Дилецький М. Граматика музикальна. Музична Україна. Київ, 1970.
7. Корній Л. Українська шкільна драма і духовна музика XVII – першої половини XVIII ст. Київ. 1993.
8. Куземська Г. Якою мовою молилася давня Україна. Правила української транслітерації церковнослов'янських текстів. Київ. 2012.
9. Матеріали з історії української музики. Партесний концерт. Музична Україна. Київ. 1976.
10. Партесна музика Перемиської єпархії. Рукописні уривки середини XVII – початку XVIII століття. Перемишль. 2015.
11. Партесні концерти XVII-XVIII ст. з Київської колекції. Київ. Музична Україна. 2006.
12. Рачинський А., Березовський М. Двохорні концерти. Львів. 2024.
13. Супрасльські кантики кінця XVII століття – пам'ятка василіянської церковної музики. Київське християнство. XXVII. Книга 2. Львів. 2022.
14. Українське бароко та європейський контекст. Наукова думка. Київ. 1991.
15. Шуміліна О. Стильова динаміка української духовної музики XVII-XVIII ст. за матеріалами рукописних колекцій. Донецьк. 2012.
16. Bach C. P. E. Versuch über die wahre Art das Clavier zu spielen. Breitkopf Härtel Musikverlag. Leipzig. 1969.
17. Bukofzer M. Muzyka w epoce baroku. Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
18. Jasiński T. Polska barokowa retoryka muzyczna. Premium Scientiarum Lublinense. 2007.
19. Szlagowska D. Muzyka baroku. Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Skrypty i Podręczniki 29. Gdańsk. 1998.
20. Tomlinson G. Monteverdi and the end of the Renaissance. University of California press. Berkeley 94720.
21. Tosi P. Agricola J. Anleitung zur Singkunst. Breitkopf Härtel Musikverlag. 1757.
22. Veilhan J. Die Musik des Barock und ihre Regeln. Alphonse Leduc-Paris.
23. Zgółka M. Aspekty retoryki w muzyce skrzypcowej. Poznań. 2016.

Допоміжні:

1. Ханнанов І. Риторика в Бароко і в Романтизмі: позиціювання суб'єкта.
2. Krasowska T. Muzyka barokowa w redukcjach jezuickich. Zagadnienia wykonawcze wybranych utworów. Wydawnictwo Marii Curie-Skłodowskiej. Lublin, 2010.
3. Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. Katedra wokalistyki. Polskie Stowarzyszenie śpiewu. Zeszyt naukowy Nr 61. Muzyka oratoryjna i kantatowa w aspekcie praktyki wykonawczej. 1992.
4. Canor. Pismo poświęcone interpretacjom muzyki dawnej. 1993, ROK III, NR 3 (4), TORUŃ, POLAND.
5. Canor. Pismo poświęcone interpretacjom muzyki dawnej. 1993, ROK III, NR 2 (5), TORUŃ, POLAND.
6. Canor. Pismo poświęcone interpretacjom muzyki dawnej. 1993, ROK III, NR 3 (6), TORUŃ, POLAND.
7. Canor. Pismo poświęcone interpretacjom muzyki dawnej. 1993, ROK III, NR 4 (7), TORUŃ, POLAND.
8. Wesołowski F., Sąsiadek E. Rozważania o muzyce dawnej i jej wykonawstwie. Wrocław, 2003.